

INGEZONDEN.

LEVENSVERZEKERING MAATSCHAPPIJ EN DOODSOORZAAK.

I.

De belangwekkende mededeeling van collega NAVIS in het *Tijdschrift* van 13 Maart onder bovenstaanden titel geeft mij aanleiding openbaarheid te geven aan een brief, dien ik ontving van de „Oude Haagsche van 1836”:

„Van onzen agent vernam ik, dat gij niet genegen zijt een verklaring af te geven „aangaande het overlijden van een onzer verzekerden (volgt de naam). Deze persoon „is tweemaal vlak na elkaar ingeschreven en zeer kort daarna overleden. *Waar thans „zoo enorm veel uitkeeringen moeten worden gedaan, is het onze plicht, in dergelijke „gevallen te onderzoeken, of de man bij de inschrijving wel gezond was. Zoo vaak toch „worden zieke menschen ingeschreven*¹⁾. Maakt gij bezwaar, de doodsoorzaak op te geven „op grond van ambtsgeheim, geeft u dan op, zooals vrijwel al uw collega's, wanneer „de overledene onder uwe behandeling is gekomen en of hij gestorven is aan een „acute of een chronische ziekte. Tegen deze opgave kan toch geen bezwaar van „uw kant bestaan, *vooral niet*¹⁾, waar de maatschappij bereid is, het aan dergelijke „verklaringen verbonden honorarium te voldoen”.

Ziedaar een onnoozele maatschappij, die zich van alle kanten in de kaart laat kijken, waarom het eigenlijk te doen is. Contrôle door de doodsoorzaak op de eerlijkheid van den inschrijvenden „agent”. De premies worden gaarne geïnd, maar als zou blijken, dat de bode zich vergalopperd had, dan zou c. q. de „chronische ziekte” reden tot niet uitkeering kunnen zijn. De kroon der onnoozelheid van dit schrijven schijnt mij het „verleidelijke” aanbod aan het slot, om voor enkele zilverlingen mijn overtuiging prijs te geven.

Of ik op dezen brief nog geantwoord heb, herinner ik mij niet; de verklaring is natuurlijk niet afgegeven. Eén brief van een in den arm genomen advocaat heeft de arme weduwe eindelijk aan het haar toekomende geholpen.

Ik gaf deze bijdrage om nog eens NAVIS' slotzin te kunnen herhalen: Men zij voorzichtig met het afgeven van deze doodsoorzaken.

Zeist, 16 Maart 1920.

L. W. H. TJEENK WILLINK.

II.

„Deze opgave dient *uitsluitend* ten behoeve der statistiek”. Dit zou waar zijn, wanneer de maatschappij niet met uitbetaling wachtte, totdat deze opgave door den geneeskundigen-adviseur was ontvangen. De inhoud van de opgave: *de doodsoorzaak* moge uitsluitend zijn voor de statistiek, de opgave zelf is noodig voor de uitkeering²⁾. De opgave heeft dus 2 doelen en is *niet uitsluitend* voor de statistiek. Weigert men de doodsoorzaak mede te deelen, dan hebben de rechtverkrijgenden dezelfde moeilijkheid als vóór den Vrede van Tilburg. Dit als antwoord op het ingezondene van collega SNOECK HENKEMANS.

Collega KROL verdedigt het goed recht van de maatschappij zich alle gegevens te verschaffen, die voor het beoordeelen van het rechtmatige eener uitkeering noodig zijn, waaronder, mits de rechtverkrijgende zich die kan verschaffen, behoort de verklaring van overlijden met opgave der doodsoorzaak, zooals in conclusie D (zie Artsenboekje, bldz. 55) is geformuleerd. Niemand zal haar dat recht betwisten. Verder erkent hij het goed recht van den geneesheer, die weigert een verklaring af te geven, vóórdat de uitkeering heeft plaats gehad (overeenkomstig conclusie B). In deze conclusie is echter niet vastgelegd: „de wenschelijkheid van het afgeven dezer verklaring

1) Cursiveering van mij. „Thans” slaat op de griepperiode najaar 1918.

2) Want na ontvangst van deze *kan* tot uitbetaling worden overgegaan.

met opgave der doodsoorzaak vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad", zooals collega KROL mededeelt, maar daarin wordt gesproken, *dat het voor de levensverzekeringmaatschappijen gewenscht is*, dat de verklaring enz..

Voor de geneesheeren nu, die geen verklaring willen geven, vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad, is conclusie C van toepassing, de eenige conclusie, waarin sprake is van den geneeskundigen adviseur, en op deze conclusie berustte mijn inleidende alinea. In deze conclusie C spreekt de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst de wenschelijkheid uit, dat een verklaring van overlijden met opgave der doodsoorzaak *na* de uitkeering in geen geval geweigerd worde aan den geneeskundigen adviseur, mits deze zich verbindt met inachtneming van het geneeskundig ambtsgeheim deze verklaring *uitsluitend* te doen dienen ten behoeve der statistiek.

Nu blijkt uit de mededeeling van collega KROL en ook uit mijn ervaring, dat reeds vóór de uitkeering, *directie en geneeskundige adviseur* zich de noodige gegevens trachten te verschaffen, de een via de rechtverkrijgenden, de andere via den geneesheer, die den overledene heeft behandeld. Hij noemt den laatsten weg *een collegialen*. De dienst, die hem bewezen wordt, is echter geen collegiale, maar een ten behoeve en mischien ten bate van zijn maatschappij.

Dat informeerden van den geneeskundigen adviseur bij den geneesheer, reeds vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad, is m. i. niet in overeenstemming met den geest van het getroffen compromis. Hij treedt eerst op, als de directie niet is kunnen slagen en de uitkeering heeft plaats gehad, en dan is de mededeeling van de doodsoorzaak alleen nog maar van belang voor de statistiek.

's-Gravenhage, 20 Maart 1920.

L. NAVIS H.ZN.

KREOSOOT EN GRIEP.

Wat wil collega FREDERIKSE eigenlijk van mij? (Zie *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, n°. 10). Zie hier de nuchtere feiten. Ik lees verleden jaar in een Engelsch tijdschrift een stukje van iemand, die met een kreosootdrank buitengewoon goede uitkomsten had bij griep en longontsteking (de bewuste patiënt, die dood was gegaan, was dan ook niet, zooals collega FREDERIKSE meent begrepen te hebben, van mij, maar van den Engelschen schrijver). Ik vermeld dit, zonder commentaar, in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* en houd het in mijn gedachten voor een mogelijk komende griep-epidemie. De epidemie komt. Ik geef het middel in al mijn gevallen met koorts en hoesten. Geen enkele sterft. Dit zegt niets, omdat het aantal behandelden klein was. Er komt weer een griep-epidemie (de thans afnemende). Ik geef weer in alle gevallen de kreosootdrank. Weer geen doden, thans bij een grooter aantal zieken van mij zelf, benevens een groot aantal van een zieken collega. Dit zegt weer bijna niets; alleen ik voel mij gedrongen anderen dit feit mede te deelen, ter navolging. Zoodoende kwam in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, n°. 9 een stukje van mij voor, *zonder eepige pretentie*, in aansluiting aan een mededeeling van collega H. B. L. VOS. En nu wil collega FREDERIKSE beweren, dat ik „nog nooit een patiënt aan influenza of longontsteking heb verloren". En dat ik deze ervaring hem en anderen „zoo veel jaren lang onthield"! Hij is lichtelijk abuis, want de heele ervaring dateert van begin 1919 en is dus nauwelijks één jaar oud, en *in dien tijd* heb ik geen patiënt aan griep of longontsteking verloren en juist daarom heb ik hem deze ervaring niet onthouden.

Amsterdam, 13 Maart 1920.

B. PREMSELA.

DE PROTEINE-THERAPIE.

Collega INDEMANS miste, naar hij 20 Maart in dit *Tijdschrift* mededeelde, in mijn artikel over proteïne-therapie de onderzoeken van BLONDEL. INDEMANS zelf heeft, zoowel in zijn oorspronkelijke publicatie als in zijn ingezonden stukje, opgemerkt, dat BLONDEL „melkwei inspuit, die *soms sporen eiwit*, doch vooral *melkfermenten oxydasen*) bevatte". De inspuitingen van BLONDEL behooren dus niet tot de proteïne-